

## **Besluit van (...) , tot wijziging van het Besluit markt en overheid in verband met eisen aan de motivering van algemeenbelangbesluiten**

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat van ....., nr. WJZ.....;

Gelet op artikel 25ha, achtste lid, van de Mededingingswet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ..... nr. ....);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat van ....., nr. WJZ.....;

Hebben goedgevonden en verstaan:

### **Artikel I**

Het Besluit markt en overheid wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 komt te luiden:

#### **Artikel 1**

In dit besluit wordt verstaan onder:

*algemeenbelangbesluit*: besluit als bedoeld in artikel 25ha, tweede lid, van de wet;

*wet*: Mededingingswet.

B

Na artikel 2 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

#### **Artikel 2a**

De motivering van een algemeenbelangbesluit bevat in ieder geval een beschrijving:

- a. van de concrete en specifieke economische activiteit die in het algemeen belang plaatsvindt;
- b. van het algemeen belang dat met het besluit wordt gediend;
- c. hoe de economische activiteit bijdraagt aan de behartiging van het algemeen belang;
- d. waarom het voor het dienen van het algemeen belang noodzakelijk is om een uitzondering te maken op hoofdstuk 4b van de wet;
- e. van de gevolgen van het algemeenbelangbesluit voor ondernemers en voor mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan;
- f. of de voordelen van het besluit opwegen tegen de gevolgen daarvan voor ondernemers en mededinging; en
- g. van de resultaten van een consultatie als bedoeld in artikel 25ha, vijfde lid, van de wet, en van de wijze waarop met die resultaten rekening is gehouden bij het nemen van het besluit.

#### **Artikel 2b**

1. Bij een beoordeling als bedoeld in artikel 25ha, derde lid, wordt in ieder geval beoordeeld:
  - a. of het verrichten van de concrete en specifieke economische activiteit waarvoor een algemeenbelangbesluit is genomen door een bestuursorgaan nog steeds in het algemeen belang is;
  - b. hoe de economische activiteit nog bijdraagt aan het behartigen van dat algemeen belang;
  - c. welke gevolgen het algemeenbelangbesluit voor ondernemers heeft gehad;

d. of de marktomstandigheden zijn veranderd, waarbij in ieder geval wordt beoordeeld of er ondernemers zijn die de economische activiteit kunnen verrichten;

e. de resultaten van de consultatie, bedoeld in artikel 25ha, vijfde lid, van de wet; en

f. of de voordelen van het algemeenbelangbesluit nog opwegen tegen de gevolgen daarvan voor ondernemers en mededinging.

2. De motivering van een besluit als bedoeld in artikel 25ha, vierde lid, van de wet bevat in ieder geval een beschrijving:

a. van de resultaten van een beoordeling als bedoeld in artikel 25ha, derde lid, van de wet, en voor elk onderdeel van de beoordeling van de wijze waarop met die resultaten rekening is gehouden bij het nemen van het besluit;

b. van de resultaten van een consultatie als bedoeld in artikel 25ha, vijfde lid, van de wet, en van de wijze waarop met die resultaten rekening is gehouden bij het nemen van het besluit.

## **Artikel II**

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,

## **NOTA VAN TOELICHTING**

### **I. Algemeen deel**

#### **1. Inleiding**

In het Besluit markt en overheid zijn nadere regels gesteld voor de toepassing van hoofdstuk 4b van de Mededingingswet. Hoofdstuk 4b van de Mededingingswet bevat gedragsregels voor bestuursorganen die economische activiteiten verrichten. Het doel van die gedragsregels is het creëren van eerlijke concurrentieverhoudingen tussen bestuursorganen en ondernemers. Hoofdstuk 4b wordt in de praktijk vaak aangeduid als de wet markt en overheid.

De gedragsregels uit de wet markt en overheid gelden niet als een bestuursorgaan in een besluit heeft vastgesteld dat economische activiteiten plaatsvinden in het algemeen belang (algemeenbelangbesluit, artikel 25ha, tweede lid, van de Mededingingswet).

In dit besluit zijn motiveringsvereisten voor algemeenbelangbesluiten opgenomen, op grond van artikel 25ha, achtste lid, van de Mededingingswet.<sup>1</sup> Deze eisen aan de motivering zijn een codificatie van bestaand recht. Nu deze eisen in dit besluit zijn samengevoegd, is voor bestuursorganen en ondernemers duidelijk welke eisen worden gesteld aan de motivering van algemeenbelangbesluiten.

Een bestuursorgaan dat een algemeenbelangbesluit heeft genomen moet dat besluit binnen een periode van vijf jaar beoordelen op de doeltreffendheid en de effecten daarvan in de praktijk (artikel 25ha, derde lid, van de Mededingingswet). Dit besluit bepaalt welke elementen bij die beoordeling oftewel evaluatie van het algemeenbelangbesluit moeten worden betrokken.

Naar aanleiding van zo'n beoordeling besluit het bestuursorgaan het algemeenbelangbesluit te handhaven, aan te passen of in te trekken. Dit besluit bevat de eisen aan de motivering van zo'n besluit.

#### **2. Inhoud van dit besluit**

Artikel 25ha, achtste lid, van de Mededingingswet bevat een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen over:

- de elementen die de motivering van een algemeenbelangbesluit in ieder geval moet bevatten;
- de elementen die bij de beoordeling van een algemeenbelangbesluit moeten worden betrokken;
- de eisen aan de motivering van een besluit om een algemeenbelangbesluit te handhaven, aan te passen of in te trekken, dat wordt genomen na de beoordeling van een algemeenbelangbesluit.

##### **2.1 Elementen voor motivering van algemeenbelangbesluit**

Met dit besluit worden nadere eisen gesteld aan de motiveringsplicht die bestuursorganen hebben indien gebruik wordt gemaakt van de algemeenbelanguitzondering, waaronder eisen die zijn neergelegd in recente jurisprudentie. De Algemene wet bestuursrecht (Awb) vereist dat een bestuursorgaan bij het nemen van een besluit de bij het besluit betrokken belangen afweegt (artikel 3:4, eerste lid). Ook volgt uit de Awb dat een besluit goed moet worden gemotiveerd (artikel 3:46). In vaste jurisprudentie heeft de rechter aangegeven dat de totstandkoming van een algemeenbelangbesluit moet geschieden met inachtneming van de zorgvuldigheidseisen die de Awb hieraan stelt. De rechter noemt hierbij dat een afweging plaats moet vinden tussen het belang dat met de vaststelling van een algemeenbelangbesluit wordt nagestreefd en de belangen van eventuele derden, met name (reeds op de markt actieve) ondernemers die door de vaststelling worden getroffen (zie onder andere ECLI:NL:CBB:2016:414, ECLI:NL:RBROT:2017:631, ECLI:NL:RBROT:2018:2123, ECLI:RBROT:2018:2244, ECLI:RBROT:2018:5147, ECLI:NL:CBB:2018:660, ECLI:NL:CBB:2018:661, ECLI:NL:CBB:2019:294 en ECLI:NL:CBB:2021:373)

---

<sup>1</sup> Zoals gewijzigd bij de wet tot wijziging van de Mededingingswet in verband met de aanpassing van de bepalingen over markt en overheid (Kamerstukken 35985).

De motiveringseisen vullen het in de Awb opgenomen motiveringsvereiste nader in en zijn ondersteunend in het op een goede wijze afwegen van de bij het besluit betrokken belangen. Ze zijn daarmee specifiek voor de wet markt en overheid en een aanvulling op de generieke eisen over motivering en belangenafweging die in de Awb zijn opgenomen.

De motiveringseisen zien er als volgt uit (artikel 2a):

- a. beschrijving van de concrete en specifieke activiteit waarvoor de algemeenbelanguitzondering wordt gebruikt;
- b. beschrijving van het algemeen belang dat met het besluit wordt gediend;
- c. beschrijving hoe de economische activiteit bijdraagt aan de behartiging van het algemeen belang;
- d. duiding van de noodzaak om de algemeenbelanguitzondering in te roepen;
- e. beschrijving van de gevolgen van het gebruik van de algemeenbelanguitzondering voor ondernemers;
- f. afweging van de noodzaak van afwijking van de gedragsregels op grond van het algemeenbelangbesluit enerzijds, tegenover het effect voor ondernemers anderzijds;
- g. ingaan op de uitkomsten van de verplichte consultatie en op de wijze waarop met die resultaten rekening is gehouden bij het nemen van het besluit.

*De activiteit waarvoor de algemeenbelanguitzondering wordt ingeroepen (artikel 2a, onderdeel a)*

In 2016 is de wet markt en overheid geëvalueerd.<sup>2</sup> De evaluatie diende om onderzoek te doen naar de mate waarin de wet markt en overheid bijdraagt aan het creëren van zo gelijk mogelijke concurrentieverhoudingen tussen bestuursorganen en particuliere ondernemers. Uit de evaluatie blijkt dat algemeenbelangbesluiten veelal generiek zijn opgesteld. Er zijn bijvoorbeeld algemeenbelangbesluiten waarin de exploitatie van sportaccommodaties of de verhuur van vastgoed door een gemeente generiek van de gedragsregels van de wet markt en overheid worden uitgezonderd. Het is echter van belang dat bestuursorganen de algemeen belanguitzondering per activiteit motiveren, omdat een belangenafweging per activiteit anders kan uitpakken. Zo kan voor bepaalde sportaccommodaties een private ondernemer aanwezig zijn, waardoor de belangenafweging anders kan uitpakken dan voor sportaccommodaties waarvoor geen private ondernemer aanwezig is. Dit vergt dat per activiteit wordt gemotiveerd waarom de uitzondering wordt ingeroepen. Het is van belang dat deze beschrijving concreet en specifiek is, zodat duidelijk is welke economische activiteit(en) het betreft. Voor het gebruik van de uitzondering voor de verhuur van sportaccommodaties betekent dit bijvoorbeeld dat in de motivering een onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende sportaccommodaties. Dit leidt ertoe dat alleen nog een generiek algemeenbelangbesluit voor sportaccommodaties kan worden genomen indien kan worden gemotiveerd dat die uitzondering voor alle verschillende sportaccommodaties (bijvoorbeeld sporthallen, zwembaden, voetbalvelden) moet gelden. Ditzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor de verhuur van vastgoed.

*Beschrijving van het algemeen belang dat met het besluit wordt gediend en beschrijving hoe de economische activiteit bijdraagt aan de behartiging van het algemeen belang (artikel 2a, onderdelen b en c)*

Een volgende stap in de motivering van een algemeenbelangbesluit is het beschrijven van het algemeen belang dat met het besluit wordt gediend, en het beschrijven hoe de economische activiteit bijdraagt aan de behartiging van dat belang. Uit de evaluatie blijkt dat bestuursorganen de algemeenbelanguitzondering vaak toepassen voor activiteiten die ze voor de inwerkingtreding van de wet markt en overheid al verrichtten, met als motivering dat ze zo kunnen blijven doen wat ze al deden, zonder dat duidelijk wordt ingegaan op het algemeen belang dat met het besluit wordt gediend. Ook komt het voor dat bestuursorganen een algemeen belang beschrijven, zonder aan te geven op welke manier de specifieke economische activiteit bijdraagt aan het belang. Dergelijke generieke beschrijvingen zijn onvoldoende voor het maken van een goede belangenafweging. Met het beschrijven van het algemeen belang en hoe de activiteit bijdraagt aan de behartiging van dat belang wordt het voor bestuursorganen eenvoudiger om een goede belangenafweging te maken.

---

<sup>2</sup> Kamerstukken II 2015/16, 34487, nr. 1).

Een voorbeeld is dat de algemeenbelanguitzondering voor de verhuur van voetbalvelden kan worden gebruikt om de sportparticipatie te verhogen door vergrote sport- en beweegmogelijkheden. Een beschrijving van het algemeen belang dat met het besluit wordt gediend bestaat uit een toelichting waarom het van algemeen belang is dat er voor iedere inwoner die dat wil de sport- en beweegmogelijkheden in de buurt vergroot worden, en hoe de verhuur van voetbalvelden bijdraagt aan het tot stand brengen van het algemeen belang.

*De noodzaak om de uitzondering in te roepen (artikel 2a, onderdeel d)*

Nadat het algemeen belang is beschreven is de volgende stap om aan te geven waarom het voor het dienen van het algemeen belang noodzakelijk is om van de gedragsregels in de wet markt en overheid af te wijken. Uitgangspunt van de wet is dat bestuursorganen zich aan de gedragsregels houden. Het naleven van de gedragsregels (zoals het doorberekenen van de integrale kosten) kan het nog steeds mogelijk maken om het algemeen belang te dienen. In dat geval is gebruik van de algemeenbelanguitzondering niet nodig. De beschrijving van de noodzaak kan bijvoorbeeld door aan te geven wat de negatieve gevolgen van het toepassen van de gedragsregels zijn voor het algemeen belang. Omdat bestuursorganen de uitzondering meestal gebruiken om economische activiteiten beneden de kostprijs te verrichten, zal dit er in de praktijk vooral op neerkomen dat bestuursorganen motiveren wat er fout gaat als ze de integrale kosten doorberekenen. In het voorbeeld van het vergroten van de sport- en beweegmogelijkheden zal een bestuursorgaan dan onderbouwen hoe dit algemeen belang wordt geschaad als een bestuursorgaan de integrale kosten zou doorberekenen. Hierbij dient een bestuursorgaan ook te kijken of er ondernemers zijn die de activiteit (kunnen) aanbieden onder de door de overheid gewenste voorwaarden waarmee het algemeen belang ook wordt gediend. Zo kan het zijn dat een ondernemer de desbetreffende activiteit tegen het gewenste tarief aanbiedt of kan aanbieden. Op deze manier wordt het algemeen belang geborgd en is het voor het bestuursorgaan niet noodzakelijk de algemeenbelanguitzondering in te roepen.

*De gevolgen van het gebruik van de algemeenbelanguitzondering (artikel 2a, onderdeel e)*

Het gebruik van de algemeenbelanguitzondering kan gevolgen hebben voor ondernemers omdat het bestuursorgaan met ondernemers in concurrentie treedt doordat zij de desbetreffende economische activiteit zelf verricht. Wanneer een bestuursorgaan deze activiteit vervolgens beneden de kostprijs verricht, kan dit tot gevolg hebben dat ondernemers die wel hun kostprijs moeten doorberekenen klanten verliezen. Het bestuursorgaan concurreert dan onder oneerlijke voorwaarden met de ondernemer. Het is daarom van belang dat bestuursorganen inzicht hebben in en zich bewust zijn van de gevolgen van het gebruik van de algemeenbelanguitzondering voor ondernemers. Een volgende stap in de afweging is daarom een beschrijving van de gevolgen van het gebruik van de algemene belanguitzondering voor ondernemers en de concurrentie. Waar mogelijk moet een beschrijving van de gevolgen cijfermatig worden onderbouwd. Het zal echter voor bestuursorganen vaak niet mogelijk zijn om de gevolgen te kwantificeren. In dergelijke gevallen volstaat een kwalitatieve beschrijving.

Een voorbeeld is een gemeente die de algemeenbelanguitzondering wil gebruiken voor de verhuur van vastgoed aan een buurtvereniging. Om de gevolgen van het gebruik van de uitzondering te bezien, is het nodig om na te gaan of er particuliere verhuurders zijn die vergelijkbaar vastgoed kunnen verhuren en om in kaart te brengen wat de verwachte gevolgen voor deze particuliere verhuurders zijn wanneer het bestuursorgaan vastgoed onder de kostprijs aan een buurtvereniging zou verhuren. Een ander voorbeeld is een gemeente die een algemeenbelangbesluit wil nemen voor de verhuur van ligplaatsen in een gemeentelijke jachthaven om zo het toerisme te stimuleren. Indien er in de gemeente ook een particuliere jachthaven is die ligplaatsen verhuurt, betekent een beschrijving van de gevolgen dat de gemeente de effecten voor die jachthaven zorgvuldig in kaart brengt voordat al dan niet wordt besloten om de algemeenbelanguitzondering te gebruiken.

*De afweging tussen de voordelen van het dienen van het algemeen belang en de gevolgen voor ondernemers en concurrentie (artikel 2a, onderdeel f)*

Als conform de vorige twee motiveringsvereisten de noodzaak van het invoeren van de algemeenbelanguitzondering en de gevolgen daarvan voor ondernemers in kaart zijn gebracht, kunnen deze belangen vervolgens tegen elkaar worden afgewogen. Het sluitstuk van de motivering is dus nagaan of de voordelen van het dienen van het algemeen belang opwegen tegen

de gevolgen daarvan voor ondernemers. Deze afweging zal uiteindelijk bepalen of een bestuursorgaan de uitzondering wil gebruiken.

Bij het voorbeeld van de verhuur van een binnensportaccommodatie aan een sportvereniging wil het bestuursorgaan deze economische activiteit verrichten omdat hiermee de sport- en beweegmogelijkheden worden vergroot. Daarbij wil het bestuursorgaan afwijken van de gedragsregels uit de wet markt en overheid. Het bestuursorgaan heeft beschreven dat het vergroten van de sport- en beweegmogelijkheden in het algemeen belang is en waarom het noodzakelijk is om van de gedragsregels af te wijken. Het bestuursorgaan heeft ook in kaart gebracht of er particuliere verhuurders van binnensportaccommodaties zijn en wat de gevolgen voor deze verhuurders zijn wanneer het bestuursorgaan haar binnensportaccommodaties onder de kostprijs aan een sportvereniging verhuurt. Om een goed gemotiveerde keuze te maken tussen het wel en niet gebruiken van de algemeenbelanguitzondering, is het nodig deze belangen tegen elkaar af te wegen.

#### *Ingaan op de uitkomsten van de verplichte consultatie (artikel 2a, onderdeel g)*

Als onderdeel van de motiveringsvereisten moeten bestuursorganen de resultaten van de consultatie en de wijze waarop hiermee rekening is gehouden bij het nemen van het algemeenbelangbesluit, beschrijven in de toelichting van dat besluit. Een verslag van de consultatie kan uiteraard ook worden gepubliceerd ten behoeve van deze motivering, zolang wordt voldaan aan de eisen van de bescherming van persoonsgegevens en bedrijfsgegevens.

## **2.2 Elementen voor beoordeling van algemeenbelangbesluit**

Met dit besluit worden ook nadere eisen gesteld over de elementen waaruit de beoordeling van het algemeenbelangbesluit bestaat. Deze beoordeling is feitelijk een evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van het algemeenbelangbesluit in de praktijk. Deze eisen hebben tot doel te borgen dat bestuursorganen tijdens de evaluatie zorgvuldig aandacht besteden aan de verschillende belangen. Bestuursorganen moeten in het kader van de evaluatie dezelfde aspecten bezien die zij ook moeten bezien bij het nemen van een algemeenbelangbesluit (zie de beschrijving van de motiveringseisen in paragraaf 2.1).

Dit betekent dat de volgende punten in de evaluatie moeten worden meegenomen (artikel 2b, eerste lid):

- a. nagaan of het verrichten van een concrete en specifieke economische activiteit door het bestuursorgaan nog steeds in het algemeen belang is;
- b. nagaan hoe de economische activiteit nog bijdraagt aan het behartigen van dat algemeen belang;
- c. nagaan wat de gevolgen van het gebruik van de algemeenbelanguitzondering voor ondernemers zijn geweest;
- d. bekijken of de marktomstandigheden zijn veranderd: als er bijvoorbeeld eerst geen ondernemers waren die de activiteit verrichten, dan dienen bestuursorganen te kijken of er nu wel ondernemers zijn die de activiteit (kunnen) verrichten;
- e. de reactie van ondernemers afkomstig uit de ondernemersconsultatie;
- f. bekijken of de voordelen van het algemeenbelangbesluit nog opwegen tegen de gevolgen daarvan voor ondernemers en mededinging.

Hoewel de evaluatie tot doel heeft dat bestuursorganen periodiek de belangen van ondernemers overwegen, zijn de belangen van het bestuursorgaan bij het uitvoeren van de economische activiteit eveneens van belang. Door de evaluatieverplichting kan een situatie ontstaan dat een bestuursorgaan door veranderende omstandigheden zijn eerder genomen algemeenbelangbesluit aanpast of intrekt, terwijl dat eerder genomen algemeenbelangbesluit voldoende gemotiveerd door het bestuursorgaan is gemaakt. Dit bestuursorgaan mocht er toentertijd van uitgaan dat de economische activiteit in het algemeen belang was en dat hij daar de bijbehorende investeringen voor kon doen. In de evaluatie kan een bestuursorgaan tot het oordeel komen dat deze bijbehorende investeringen niet meer opwegen tegen het algemeen belang. In deze situatie ligt het dan niet meer voor de hand het algemeenbelangbesluit in de bestaande vorm voort te zetten en leidt dit tot een mogelijke aanpassing of zelfs intrekking. Een van de doelen van de wet is immers een goede inzet van publieke middelen.

### **2.3 Eisen voor motivering handhaven, aanpassen of intrekken**

Naar aanleiding van de evaluatie besluit het bestuursorgaan tot het handhaven, aanpassen of intrekken van het algemeenbelangbesluit op grond van artikel 25ha, vierde lid, van de Mededingingswet. Bestuursorganen zullen op basis van de uitkomsten van de evaluatie een besluit moeten nemen over het al dan niet in stand laten van het algemeenbelangbesluit.

Bij het nemen van dit besluit is het vereist dat in de motivering in ieder geval de resultaten van de evaluatie worden meegenomen. Daarbij moet voor elk onderdeel dat in de evaluatie wordt beoordeeld worden onderbouwd hoe met dat onderdeel rekening is gehouden bij het nemen van het besluit tot handhaving, aanpassing of intrekking van het algemeenbelangbesluit. In dat besluit moet dus aan de hand van de eisen die aan de beoordeling worden gesteld, worden onderbouwd waarom het algemeenbelangbesluit wordt gehandhaafd, aangepast of ingetrokken. Op grond van artikel 25ha, vijfde lid, van de wet moet een consultatie onderdeel zijn van de evaluatie. Het tweede lid van dit artikel schrijft voor dat ook moet worden gemotiveerd hoe met de resultaten van die consultatie rekening is gehouden.

## **3. Gevolgen van dit besluit**

### **3.1 Gevolgen regeldruk**

Het huidige hoofdstuk 4b van de Mededingingswet heeft geen financiële gevolgen voor ondernemers. Dit besluit zal dit niet significant veranderen. Ondernemers zullen de gevolgen van dit besluit merken wanneer ze te maken hebben, of te maken krijgen met een algemeenbelangbesluit. Voor zowel bestaande als voor nieuwe algemeenbelangbesluiten geldt dat er sprake zal zijn van kennisnamekosten. Deze zijn echter te verwaarlozen. De inschatting is dat een individuele ondernemer hier slechts 5 tot 10 minuten aan kwijt is.

### **3.2 Gevolgen bestuurlijke lasten**

Er is onafhankelijk onderzoek verricht naar de financiële gevolgen van de wet tot wijziging van de Mededingingswet in verband met de aanpassing van de bepalingen over markt en overheid (Kamerstukken 35985). Met die wet is artikel 25ha, achtste lid, in de Mededingingswet opgenomen, waarop dit besluit is gebaseerd. De resultaten uit dit onderzoek geven een globaal beeld van de financiële gevolgen, maar bieden geen volledig overzicht. Het onderzoek heeft verschillende opties verkend voor het komen tot een algemeenbelangbesluit. Doel van het onderzoek is geweest om een indicatie te krijgen van de lasten die horen bij de verschillende opties, om deze vervolgens te kunnen wegen. Het onderzoek gaat niet in op de directe en indirecte financiële opbrengsten. Daarnaast is de reikwijdte van dit onderzoek beperkt tot de uitvoeringslasten voor gemeenten, en heeft het dus niet betrekking op alle overheden. Omdat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het merendeel van het aantal door overheden verrichte economische activiteiten en het aantal algemeenbelangbesluiten, geeft dit onderzoek echter wel een representatief beeld van de orde van grootte van de verwachte lasten. Hieronder wordt ingegaan op de mogelijke lasten en opbrengsten voor overheden. De bedragen zijn gebaseerd op de kosten voor gemeenten en worden vervolgens geëxtrapoleerd naar alle overheden.

#### *Motiveringsvereisten*

De motiveringsvereisten die bij dit besluit worden opgenomen zijn een codificering van bestaande jurisprudentie. In dit besluit worden géén vereisten opgenomen die niet volgen uit rechterlijke uitspraken. De kosten die voortkomen uit toepassing van de motiveringsvereisten zijn daarmee het resultaat van het volgen van rechterlijke uitspraken. De lasten als gevolg van de toepassing van de motiveringseisen zijn volgens het onderzoek gemiddeld € 900,- per economische activiteit.

Naast deze motiveringsvereisten, die codificering van de geldende jurisprudentie zijn, dienen bestuursorganen ook te motiveren hoe zij de marktconsultatie en evaluatie als bedoeld in de wet markt en overheid meewegen in de besluitvorming. De motiveringseisen als zodanig zullen geen extra noemenswaardige lasten met zich meebrengen als hierboven gesteld, en de lasten voor het uitvoeren van een marktconsultatie en evaluatie is reeds becijferd in de memorie van toelichting van de wet markt en overheid.<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> Kamerstukken II, 2021/22, 35985, nr. 3, p. 20.

## **II. Artikelsgewijze toelichting**

### **Artikel I, onderdeel A (artikel 1)**

Aan artikel 1 is de begripsomschrijving van algemeenbelangbesluit toegevoegd. Verwezen wordt naar artikel 25ha, tweede lid, van de Mededingingswet. Met een algemeenbelangbesluit maakt een bestuursorgaan gebruik van de zogenoemde algemeenbelanguitzondering van artikel 25ha, eerste lid. Die uitzondering houdt in dat de gedragsregels in hoofdstuk 4b van de Mededingingswet voor bestuursorganen die economische activiteiten verrichten niet van toepassing zijn op een economische activiteit of een bevoordeling die plaatsvindt in het algemeen belang.

In verband met de toevoeging van deze begripsomschrijving, is het artikel opnieuw vastgesteld.

### **Artikel I, onderdeel B (artikel 2a)**

Dit artikel bevat de eisen aan de motivering van een algemeenbelangbesluit. Deze motiveringseisen zijn in paragraaf 2.1 van het algemeen deel van deze nota van toelichting toegelicht.

### **Artikel I, onderdeel B (artikel 2b)**

Op grond van artikel 25ha, derde lid, van de Mededingingswet, moet een bestuursorgaan binnen een periode van vijf jaar een algemeenbelangbesluit beoordelen op doeltreffendheid en de effecten van het besluit in de praktijk. Op basis van die beoordeling besluit het bestuursorgaan of het algemeenbelangbesluit wordt gehandhaafd, aangepast of ingetrokken (artikel 25ha, vierde lid, van de Mededingingswet).

Het eerste lid stelt eisen aan de beoordeling van algemeenbelangbesluiten. De aspecten die bij de beoordeling moeten worden beoordeeld komen overeen met de eisen die aan de motivering van algemeenbelangbesluiten worden gesteld. De aspecten die bij een beoordeling moeten worden gezien zijn hiervoor in paragraaf 2.2 toegelicht.

De uitkomsten van een beoordeling van een algemeenbelangbesluit liggen ten grondslag aan een besluit tot handhaven, wijzigen of intrekken van een algemeenbelangbesluit (artikel 25ha, vierde lid, van de wet). Op grond van het tweede lid van dit artikel wordt in de motivering van zo'n besluit beschreven wat de resultaten van een beoordeling als bedoeld in artikel 25ha, eerste lid zijn en hoe daarmee rekening is gehouden. Daarbij moet per onderdeel dat op grond van het eerste lid in de beoordeling is betrokken worden onderbouwd waarom dat reden is om het algemeenbelangbesluit te handhaven, aan te passen of in te trekken.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,